

paa § 26 under Nr. 5 en Post, som lyder saadan: „Til Understøttelse for de Lods- ejere paa Falster, hvem det ifølge Loven af 23. Maj 1873 er paalagt at udrede en særlig Digeafgift 40,000 Kr.“. Samme Regnskab har paa samme Paragraf under Nr. 19 en Post paa 81,700 Kr. til Dige- arbejder paa Lolland. Statsregnskabet for 1877—78 har paa § 26, Nr. 15, 25,000 Kr. dertil. Statsregnskabet for 1878—79 har paa § 26, Nr. 13, 22,500 Kr. dertil. Statsregnskabet for 1879—80 ud- viser paa § 26 under Nr. 18 5,000 Kr. dertil, og Statsregnskabet for 1880—81 har paa § 26, Nr. 15, 959 Kr. 80 Øre til samme Formaal. Det er i alt et Beløb af 678,044 Kr. 70 Øre. Digearbejderne paa Lolland vare ikke alene et Beskyttelses- foretagende, men ogsaa et Inddæmnings- foretagende, idet man samtidig med, at man opførte Digerne, inddæmmede Rødby Fjord og forskellige andre Smaafjorde. Digerne skulde yde Beskyttelse paa Lol- land for 32,209 Tdr. Ld., men heri var indbefattet 7,800 Tdr. Ld., der blev ind- dæmnet, nemlig Nakskov Inderfjord, der udgjorde et Areal af 250 Tdr. Ld., Fred- holm 70 Tdr. Ld., Bogø 1,600 Tdr. Ld., Rødby Fjord 4,150 Tdr. Ld. og Lungholm 1,730 Tdr. Ld. Saa vidt mig bekendt for- beholdt Staten sig Ejendomsret i Forhold til det Tilskud, den havde givet til Diger- nes Opførelse, til de inddæmmede Arealer, og det hænger sammen med noget, jeg se- nere skal nævne. Det vil heraf ses, at Staten har bidraget til Digeanlægget paa Lolland 678,044 Kr. 70 Øre. Men ved Lov af 22. April 1904, som vi fik gen- nemført, da Christoffer Hage var Tra- fikminister, eftergav vi Lollænderne deres Gæld til Statskassen, og denne Gæld and- drog 826,000 Kr.

Det fremgaar altsaa af de Tal, jeg her har nævnt, at Staten har bidraget til Digerne paa Lolland ved de Tilskud, som direkte bleve givne, og ved Laan, som ere ydede Gang paa Gang, og som ærede Med- lemmer ville kunne gøre sig bekendt med ved at se efter i Rigsdagstidenden for 1903—04, Tillæg A., Sp. 3629. Det vil deraf fremgaa, at det første Obligations- laan, som ydedes Digeskatteyderne paa Lolland, var af 26. Maj 1884, og det sidste er ydet under 26. Maj 1902. De Laan, der ere ydede successive, efter at Statens Bidrag hørte op, saa vidt jeg kan se af Statsregnskaberne, altsaa efter at Digerne vare fuldførte, andrager 435,000 Kr., og Renten af dette Beløb, der var ydet dem — saa vidt jeg kan se betalte Lollænderne

nemlig ikke Renten —, beløb sig til 261,561 Kr. Desuden er der i 1894 ydet et di- rekte Tilskud paa 100,000 Kr. Jeg maa maaské have Lov til at citere et Par Linier, som forekomme mig ret karakteristiske. Der staar nemlig i dette Bind, jeg nylig nævnede, Sp. 3627: „En ufravigelig Betingelse for, at en saaden Digeskat“ — altsaa 18 Øre pr. Enhed — „vil være tilstrækkelig, er imidlertid, at Staten giver Afkald paa et hvert Krav, der fra dens Side haves paa Digelaget. Den Gæld, om hvis Eftergivelse der saaledes bliver Spørgsmaal, er af en dobbelt Art, idet den dels hidrører fra Forstrækninger til Ydelse af øjeblikkelig nødvendig Hjælp ved Udbedring af ekstra- ordinær Skade paa Digerne dels har Ka- rakteren af almindelige Obligationslaan, der i Henhold til Bevilling paa de aarlige Finanslove ere ydede af Staten til Lettelse af den Digelagets Interessenter paahvilende Skattebyrde, hidrørende fra Forrentning og Afdrag af de til Digeanlæggenes Udførelse oprindelig stiftede Laan. Medens Gælden af den førstnævnte Art er rentefri, er det i Obligationerne for de sidstnævnte Laan betinget, at Hovedstolen med Tillæg af Rente og Renters Rente fra December Ter- min 1903 skal amortiseres med 6 pCt. p. a., hvoraf Rente 4 pCt. En nærmere Speci- fikation af dette Digelagets Mellemværende med Statskassen vil vise, hvorledes der efterhaanden er dynget Gældspost paa Gældspost og lagt Renter paa Renter, saa- ledes at Digelaget nu er kommet i en bundløs Gæld til Staten“. Det er Udtalel- sen, og senere hen siges der: „Sammen- lægges den hele Gæld med de paaløbne Renter, udkommer saaledes et Beløb af 826,561 Kr. 95 Øre, der udgør Statskas- sens Tilgodehavende hos Digelaget foruden det i 1894 ydede Tilskud paa 100,000 Kr.“ Der er altsaa, som jeg nævnede før, efter- givet Lollænderne et Beløb, som er ydet af Statskassen, paa 826,000 Kr. Men ikke nok hermed. Ved Loven af 22. April 1904 gav Statskassen foruden at stryge Gælden et direkte Tilskud paa 200,000 Kr. til det lollandske Digelag til Dannelsen af en Re- servefond for Digerne's fremtidige Vedlige- holdelse. Det vil sigé, at det er 1,126,000 Kr., som Statskassen dér gav Afkald paa den Gang. Men Staten gav yderligere Af- kald paa sin Del af Ejendomsretten til de 7,800 Tdr. Land, som bleve inddæmmede ved Digerne's Opførelse. Nu saa jeg i et af de københavnske Blade forleden, men jeg husker ikke hvilket, at man gjorde opmærksom paa, at der var solgt en hel Del dernede af Arealerne i Rødby Fjord. Jeg er ikke i